

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۰۴ مارچ ۲۰۲۲

یونس نگاه

من افغانم

در مورد افغان بودنم و این که چرا دوست دارم افغانم بخوانید، شاید در گذشته نیز به صورت تلویحی نوشته باشم. اما، در ماه‌های اخیر بارها کسانی از من بخاطر علاقه‌ام به تعلق افغانی انتقاد کرده‌اند.

می‌خواهم واضح و پوست‌کنده بنویسم که هویت افغانم را دوست دارم. این دوستی عاطفی نیست، بلکه آگاهانه و سیاسی است. نه ملت‌گرایی تنگ‌نظر که پنجابی را دشمن بدانم، نه فارسی‌وان تنگ‌نظر که در پی تصفیة فارسی از کلمات وارداتی عربی، انگلیسی و پشتو باشم؛ نه هزاره تنگ‌نظر که برای اثبات برتری هزاره بر دیگران وقت بگذارم، و نه مسلمان تنگ‌نظر که برای ایمان دیگران قالب بتراشم. اما هم افغان، هم مسلمان، هم فارسی‌وان و هم هزاره‌ام.

برای هرکس بخشی از هویتش برجسته است. یکی مسلمانی، دیگری هزاره بودن، دیگری فارسی‌وان بودن و کسی افغان بودنش را اصل می‌داند. کسانی هستند که در بند هیچ یکی ازین‌ها نیستند و می‌گویند فقط انسانم.

من چنان نیستم. تمام بخش‌های هویتم را دوست دارم. آگاهانه و سیاسی دوست دارم. چرا؟ چون در تمام این لایه‌ها من با محرومان متحد می‌شوم. این‌جا توضیح می‌دهم که چرا این دوستی عاطفی نیست بلکه سیاسی و آگاهانه است:

(۱) در عصری که به دلیل جولان تروریسم و بنیادگرایی از یکسو؛ سوجدوئی و تفرقه‌افگنی زورمندان بین‌المللی از سوی دیگر مسلمانی معادل جهالت، سرتمبگی، خودکشی و مردم‌آزاری تبلیغ می‌شود، من می‌دانم که مسلمانان همه سرتمبه، جاهل، خودکش و مردم‌آزار نیستند و برای دفاع از حق دینی مردم با آنان می‌ایستم. اگر مرا بنیادگرایان مسلمان بدانند یا ندانند، خود را مسلمان و فرزند جامعه اسلامی خواهم خواند. با مردم علیه کسانی که می‌گویند مسلمانان مستحق زندگی مرفه، دمکرات و آرام نیستند مبارزه خواهم کرد.

(۲) در شرایطی که استخبارات امریکا، پاکستان، ایران، برخی کشورهای عربی، روسیه و دیگران از بیرون و فریب خوردگان از داخل تبلیغ می‌کنند که ساکنان این سرزمین ملت‌شدنی نیستند من علیه آن جریان‌ها می‌ایستم و با میلیون‌ها

هموطنم که در کشور خود و سراسر دنیا به خاطر تعلق ملی‌شان تحقیر می‌شوند، خود را متحد می‌دانم. ایستادن کنار ملت محکوم را وظیفه می‌دانم و اگر تسلیم شوم که بلی استخبارات امریکا و پاکستان درست می‌گویند و ما ملت شدنی نیستیم، وجدانم آزرده می‌شود، نمی‌توانم راحت بخوابم. ازین رو بیرقی، به تکرار و همیشه می‌گویم من افغانم، برای ساختن افغانستان سکیولار و دمکرات مبارزه می‌کنم.

هویت افغان مرا با ساکنان بامیان، بدخشان، کنر، خوست، قندهار و هرات پیوند می‌دهد و امکان کار مشترک برای کاهش دردهای مشترک را مهیا می‌کند. اما افغانیت برایم مقدس نیست. افغانیت را مثل قد کوتاه، سر کچل و صورت پر از خال و چملم با وجود کاستی‌هایش دوست دارم. قد کوتاه این افغانیت حکایت از محرومیت دارد، سرکچلش ژنتیک و اصلاح‌شدنی است، خال‌های صورتش نیز علت‌های رفع‌شدنی دارد. می‌کوشم فرزندانم قد بلند، خوش‌تیپ و رعنا شوند. لازم نیست تن‌شان را جراحی کرده مثل انگلیس یا پاکستانی بسازم یا نام‌شان را بدل کنم. تغذیه خوب (عدالت اقتصادی)، آرامش ذهنی (آزادی عقیده)، محیط مناسب کار و پیکار (دمکراسی) آنان را با همین ژنتیک، نام و هویتی که دارند رعنا خواهد ساخت.

۳) در شرایطی که طالب، داعش، اخوانی، سلفی، وهابی و شئونیت‌های پشتون هرکدام به‌نوبه خود علیه هزاره تبلیغ می‌کند، به نوبت دست به قتل‌عام و نسل‌کشی مردم هزاره می‌زنند و کوچ اجباری هزاره تا هنوز بعد از گذشت نزدیک به یک‌ونیم قرن از نسل‌کشی عبدالرحمان جبار ادامه دارد؛ در شرایطی که حتی مدعیان دمکراسی چون اشرف‌غنی به‌هدف بستن دروازه‌های روشنایی، آگاهی و رفاه به‌روزی هزاره مانع انتقال لین برق از سرزمین این مردم می‌شوند، مانع اشتراکشان در رقابت آزاد تعلیمی و تحصیلی می‌گردند و در دفاتر راهشان نمی‌دهند؛ من هویت هزارگی‌ام را دوست دارم و از تعلق به این گروه قومی خوش‌حالم. اگر از یک پشتون بپرسید قومت چیست و او بگوید برایم قومیت مهم نیست، لوکس معلوم می‌شود؛ چون ظاهراً از گرفتن یک امتیاز نسبی دوری می‌جوید، اما اگر از هزاره بپرسید که قومت چیست و او بگوید برایم قوم مهم نیست، بی‌شهامت به‌نظر می‌رسد؛ زیرا از گرفتن مسؤلیت تعلق به یک قوم محروم‌شانه خالی می‌کند. از همین‌رو و به دلیل آن‌که هزاره بودن مرا کنار محرومان قرار می‌دهد به تکرار و هر جا می‌گویم هزاره‌ام، حتی اگر کسانی در حزب وحدت مرا هزاره قبول نکنند و تعدادی در فیسبوک هزاره بدل بخوانندم. امیدوارم روشن شده باشد که چرا افغان، مسلمان و هزاره‌ام.